

BUDAPESI
T. p.
Magyar Nemzeti Múzeum

BÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
L. e. Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sürgőnycim: „Délbácska”
Novisad. Postatakarékpénztári csekszámla Zagreb: 46.692.

Novisád, 1929. január 25.

PÉNTEK

Előfizetési ára: egy óra 40 din., három óra 120 din., fél
évre 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap
1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

Feloszlatták a Magyar Pártot

Szuboticáról jelentik: Vildovics Antonije bácskai tartományi főispán rendeletére a szuboticei rendőrség tegnap formálisan is feloszlatta a Magyar Pártot. A rendőrség közegei lefoglalták a Magyar Párt központjának irattárát és beszállították a rendőrségre.

Japan megszakította a diplomáciai viszonyt Oroszországgal?

PARISBÓL jelentik: A lapok londoni híradás alapján közlik, hogy az angol fővárosban az a hír terjedt el, hogy Japan megszakította a diplomáciai összeköttetést Oroszországgal. — hír még megerősítésre szorul.

Orosz kommunisták nagy vérengzést rendeztek egy kínai városban

SANGHAIBÓL jelentik: A lapok közlése szerint az elmúlt hétfőn kétszáz jólszervezett fegyveres kommunista megtámadta Hwangging városát, a hangcsaui öböl közelében. Hatalmukba kerítették a rendőrséget, majd kifosztották és felgyújtották a várost. Harminc benszülött megölték, egy öregasszonyt elevenen megégették és hetven embert megsebesítettek. A városnak végül hetven kínai önkéntesből álló osztag jött segítségére. Kézibomba és géppuskaharc támadt, amelyben husz kommunistát megöltek, majd szétgrasztották az egész bandát. A kommunisták mindenütt plakátokat ragasztottak ki, amelyben felszólítják a lakosságot, hogy adósságaikat, adóikat és házbérüket ne fizessék meg és támogassák a szovjet orosz kormányt.

A nem politikai egyesületek zavartalanul folytathatják működésüket

Megjelent a bírákról szóló új törvény

Belügyminiszteri rendelet a nem politikai egyesületek zavartalan működéséről

Zsivkovics Petar miniszterelnök belügyminiszter tegnap délután körrendeletet intézett az ország főispánjaihoz. A rendelet úgy intézkedik, hogy a közigazgatási, kulturális, jótékony, közművelődési vagy vitézi egyesületek működését még akkor sem szabad minden körülmények között felüggeszteni, ha hivatalos elnevezésükben benne is foglaltatik a faji, vagy vallási jelleg az ilyen egyesületek működésének felüggesztésére csak akkor kerülhet sor, ha beigazolást nyer, hogy az alakulat politikával is foglalkozott.

A beogradi rendőrség egyébként a tegnapi nap során feloszlatta a radikális, demokrata, földmunkás, republikánus, szocia-

lista, független demokrata és a balkáni paraszt pártokat, illetve a pártoknak Beogradban nyilvántartott fiókjait, vagy szervezeteit.

Változások a szuboticei rendőrségen

A belügyminiszter tegnap kelt rendeletével felfüggesztette állásától Mázics Anrija és Ivandékics szuboticei rendőrfőkapitányokat, Sztankovics kapitányt viszont a szuboticei rendőrfőkapitánysághoz osztotta be szolgálatra.

Megjelent a bírákról szóló törvény

A Hivatalos Lap mai száma közli a bírákról és bíróságról szóló új törvényt. A törvény a mai nappal életbelép. Beogradi jelentés szerint rövidesen megjelenik az ügyvédekről és az ügyvédi gyakorlatról szóló új törvény is.

a legmagasabb hőmérséklet Gruzspan volt +10 fok Celsius.

Apatinnál befagyott a Duna

Apatinból jelentik: A nagy hideg következtében Apatinnál a Duna annyira befagyott, hogy a lakosság a Baranyában megvett fát kocsival és szánkóval szállítja haza. Szerencsére eddig semmiféle baleset nem történt, de a község annyira veszedelmesnek látja ezt a vállalkozást, hogy tegnap kihirdette a községben, hogy megtiltja a lakosságnak, hogy a kocsijukkal vagy szánkójukkal fát szállítsanak Baranyából a Duna jegén keresztül.

Budapestnél is beállt a Duna jege

Budapestről jelentik: A kemény hideg következtében a Duna jege teljesen beállt. A síkos járda tegnap délelőtt sok balesetet okozott Budapesten, a mentők állandóan munkában álltak. Tegnap egyébként a nyugatról várt enyhülés már érezte hatását Magyarországon. Az egész országban valamivel emelkedett a hőmérséklet. A budapesti meteorológiai intézet jelenti: A borulás kiterjedt az egész országra. Kisebb havazások azonban csak az északi részekben voltak. Az enyhülés inkább csak az éjszakai lehűlés csökkenésében mutatkozott, amelyben nappal a hőmérséklet különösen a keleti részekben még igen alacsony volt. Az éjszakai minimumok általában három-négy fokkal enyhébbek, mint az előző éjjel. A nappali maximumok keleten alig emelkedtek a mínusz tíz fok fölé. Budapesten tegnap délben mínusz 10 fok Celsiusot mutatott a hőmérő. Időjóslás: Nyugat felől a fagy további lassu gyengülése és főleg nyugaton meg délen havazás várható.

Középeurópában csapadékos az idő.

Az északnyugati nagy légnyomás terjeszkedett Nyugateurópa felé és így a depressziók onnan Középeurópa felől a Földközi-tenger vidékére kerültek. Az idő Középeurópában tulnyomóan csapadékos lett. A keleti nagy légnyomás, amelynek hatáskörében erős hideg uralkodik, csak kevéssel húzódott vissza.

Lengyelországban súlyos forgalmi akadályokat okozott a nagy hócsés.

Varsóból jelentik, hogy a nagy havazás súlyos forgalmi akadályokat okozott Lengyelországban. Az utóbbi napok során 120 személy és 270 tehervonat akadott el a nagy hóban. Az északnyugati tartományokban és a pozni vasutigazgatóság területén 750 táviró- és telefonpóznát döntött ki a vihar. Általában néhány órás késésekkel közlekednek a vonatok, de a félnapos késések is igen gyakoriak.

A vasutigazgatóság 240 hóéket és kétszáznyolcvanezer munkást állított be az akadályok eltakarítására.

A kemény hideg és a hófúvások farkascsordákat hajtottak a falvakba, Moskovica mellett a tanyán a farkasok széttéptek egy asszonyt és két gyermeket. Egy másik helységben egy ötven éves férfi és két gyermek esett áldozatul a farkasok garázdálkodásának.

Tegnap hajnalban Noviszádon 20 fok Celsius hideg volt

Budapestnél és Apatinnál befagyott a Duna

A hideg hullám Noviszádon tegnap hajnalban volt leginkább érezhető, mert a hőmérő -20 fok Celsiusot mutatott. Nagyon kellemetlenné tette az időt a hideg szél, amely egészen délig erősen érezhető volt. A hőmérő egész napon át a fagyponthoz alig volt, csak délben emelkedett a napos oldalon -2 fokig, de azután ismét süllyedt és

este hat órakor már -9 fok Celsiusot mutatott.

A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése szerint tegnap az ország egyes helyein a következő volt a hőmérséklet: Szarajevo -22, Nis -19, Koszovszka Mitrovica -17, Petrovaradin -16 fok, Szkoplje -14, Zagreb -6, Ljubljana -30,

Végleg eltiltották a vegyeskereskedőket a szeszesitalok kiméréstől

A noviszádi vegyeskereskedők ma este értekezletet tartanak

A belügyminisztérium rendelete értelmében a vegyeskereskedőknek január 8-tól kezdve nem szabad szeszesitalt kimérni. Miután ez az intézkedés igen súlyosan érinti az összes vegyeskereskedőket, akciót indítottak ennek a rendeletnek a visszavonására. A noviszádi főkapitányság ezért az érdekeltek kérésére engedélyt adott, hogy még két hétig árusíthatnak kicsinyben szeszes italt. Ezalatt a bácskai tartományi főispán is elintézte a vegyeskereskedők kérést, még pedig kedvezőtlenül. Ennek következtében tehát

mától kezdve szigorúan tilos a vegyeskereskedésekben a szeszesitalok kimérése.

Dr. Momirovics Veljko rendőrfőkapitány erre vonatkozólag tegnap az alábbi rendeletet adta ki:

A belügyminisztérium 3021—1928. és a főispán 101—1929. számú rendelete, továbbá a vendéglőről és kávéházakról szóló szabályrendelet 82. és 83. szakaszai alapján, tilos az összes vegyeskereskedések

ben az alkoholos italoknak kicsinybeni kimérése.

Ezért felhívattak az összes vegyeskereskedések tulajdonosai, hogy azonnal szüntessék be üzleteikben az alkoholos italok kimérését. Ezen rendelet ellen vétőket szigorúan megbüntetik.

Noviszádi város rendőrfőkapitányi hivatala 1929. január 23-án.

Dr. Momirovics s. k.
főkapitány

A noviszádi vegyeskereskedők értekezlete

A noviszádi vegyeskereskedők ma, pénteken este hat órakor az Elite kávéház külön termében megbeszélést tartanak, amelyen jövődő magatartásukról fognak dönteni.

Miután a rendelet szerint csak a vegyeskereskedésekben nem szabad szeszes italt kimérni, a kereskedők valószínűleg üzleteik mellett új helyiséget nyitnak és ebben kizárólag szeszes italokat fognak kicsinyben kimérni.

Elhangzott az utolsó tanuvallomás az Erdélyi-bűnpörben

Befejeződött a bizonyítási eljárás — Szombaton a vád, kedden a védőbeszéd elmondására kerül a sor Itélethirdetés február ötödikére várható

Budapestről jelentik: Az Erdélyi-bűnpör tegnapi tárgyalása a külföldi tanuvallomások felolvasásával kezdődött. Azoknak a külföldi tanuknak vallomását olvasták fel, akik nem jelentek meg személyesen tanúságtételre. A bűnpörben kevésbé jelentős tanuvallomások közül a legérdekesebb az egyik millstatti tanu vallomása, aki látta, a mint Erdélyi Béla egyizben a kávéház melékhelyiségében kétszer arculütötte a feleségét.

A külföldi tanuvallomások ismertetése után Schadl elnök feltette a kérdést, van-e indítvány a bizonyítás kiegészítésére. Temesváry királyi ügyész nem kívánt előterjesztést tenni, Gál Jenő dr. védő hosszabb indítványt terjesztett elő. Kérte új szemle elrendelését, továbbá az iratoknak, a szakértői véleményeknek az igazságügyi orvosi tanácshoz való előterjesztését. A boncolási és egyéb jegyzőkönyvek adatai határozott elentérendéseket mutatnak. Az igazságügyi orvosi tanácsnak kell döntenie — ugymond — ezekben az ellentmondó megállapításokban. Az orvosi tanács döntése alá kell bocsátani a Forgács Anna állapotában beállott fluktuációkat, mint az idegen kéz által történt veronálmérgezés lehetőségét. A millstatti boncolás szintén ellentmondó megállapításokat produkált.

Koremszai veredések ügyében — mondotta Gál dr. — számtalanszor felterjesztjük az iratokat az igazságügyi orvosi tanácshoz, miért éppen ebben az ügyben ne hallassa szavát ez a legfelsőbb fórum. Kérem méltóztatásuk elrendelni, hogy új szemle tartas-

sék más szakértőkkel, de azt is kérem, hogy ezt senki személyes támadásnak ne tekintse és kijelentem, hogy

ünnepélyesen megkövetem a törvénytörő orvosszakértőt, ha azt hiszi, hogy én őt a legutóbbi tárgyaláson orvosi minőségében megtámadtam.

Az orvosszakértő urnak a legutóbbi tárgyaláson tett egyik kijelentése ad alapot erre az indítványra. Minich professzor ur ugyanis úgy nyilatkozott, hogy először akkor nyilvánított véleményt az ügyben, amikor az ügyészségtől megkapta az iratokat.

Ezzel kapcsolatban meg kell állapítanom, hogy bár az ügyészség a legtisztelendőbban viselkedett és minden tekintetben a helyzet magaslatán állott, de mégis az egyenlő elbírálás sérelmének tulajdonítom, hogy az orvosszakértő előbb adott véleményt az ügyészségnek, mielőtt véleményét hivatalosan előterjesztette volna. Véleményem, hogy ez a tény ebben a pörben a védő lényeges érdekeinek megsértését jelent.

Negyed kettőkor fejezte be Gál dr. előterjesztését a bizonyítás kiegészítésére. Rögtön utána Roth Béla dr., Filo József védője tett indítványt védenek érdekében a bizonyítás kiegészítésére. A vádlottaknak semmiféle indítványa nincs, mire Schadl elnök bejelenti, hogy a bíróság határozathozatalra vonul vissza.

Alig tízperces szünet után újból bevonul a bíróság és az elnök kihirdette a ha-

tározatot. A bíróság elrendelte a jelenlevő Bence Ferencé tanukénti kihallgatását és a millstatti plébános tanuvallomásának felolvasását.

A védőknek a bizonyítás kiegészítésére vonatkozó többi indítványát a bíróság teljes egészében elutasítja, mert azokat feleslegesnek tartja.

A védők a bizonyítás kiegészítésére vonatkozó indítványok elutasítása miatt semmiségi okot jelentettek be.

Ezután felolvasták a millstatti plébános vallomását, amely szerint Forgács Anna temetése rabbi és felkész nélkül történt. Erdélyi Béla azt mondta, hogy ezt egyszerűen intézik el, a végleges temetés Budapesten lesz. A temetés után Gáldi száz schillinget adott a plébánosnak, aki erre nem volt elkészülve.

Ezután özvegy Bence Ferencé mondotta el a nagy bűnpör utolsó tanuvallomását, aki Forgács Anna ruháit készítette. 1925-ben felkereste Forgács Anna és Bencéné beszéd közben álmátlanágról panaszkodott neki. Erre Forgács Anna kijelentette, hogy annyi altatószert adhat neki, hogy akár meg is ebédelhet belőle. Retiküljéből ekkor egy zsebzacskót vett elő, amelyben 15—20 papírba csomagolt por volt. Elmondotta Forgács Anna, hogy állandóan kábítószereket használ, de erről sem a szülei, sem más nem tud.

Schadl elnök ekkor a keresztkérdések valóságos pergőtűzével árasztja el a tanut, aki ismételt ellenmondásba keveredik. Bencéné megesketésétől a bíróság eltekintett.

Schadl elnök ezután kijelentette, hogy

a bizonyítási eljárást befejezettek tekinteti és felkérte az ügyészt, hogy szombat déle öt terjessze elő vádbeszédét.

A védőbeszéd elmondására kedden délelőtt fél tízkor kerül a sor. Előreláthatólag csütörtökön mondja el az ügyész és védő válaszat.

Tekintettel arra, hogy a per anyaga hosszabb tanácskozást igényel,

itélethirdetésre az utána következő hét keddjén, február 5-én kerül a sor.

A tegnapi tárgyalás délután 2 órakor ért véget.

A hét humora

Adjon nekem egy rádiókészüléket, de lehetőleg rövid hullámhosszal, — mert a lakásunk igen szűk.

APOLLO

január

25-26-27

MOULIN ROUGE

Szenzációs filmdráma 8 felvonásban.

Stárok: Olga Csehova, Jean Bradin, Eva Gray

Rendezte: E. A. DUPONT

Szombaton megnyillik a noviszádi ingyenes népkonyha

A vöröskereszt egyesület vezetése alatt a Nikolajevszka iskolában lesz a népkonyha

A noviszádi vöröskereszt egyesület vezetősége a város és magánosok támogatásával ez évben is megnyitja népkonyháját, hogy az arra rászorultak ott ingyen kapjanak ebédet. A népkonyha szombaton kezdi meg működését és ott elsősorban gyermekek aggok és munkanélküliek kapnak

ingyen ebédet.

A városi tanács a maga hatáskörében

azonnal tizezer dinár segélyt szavazott meg az ingyenkonyha részére, a noviszádi faterkedők hat hétre való fával látták el. a Faith és Schulz malom lisztet adtak, a Kulpin gyár pedig, amely most huskonzerveket gyárt, a levágott állatok belső részeit adományozza a népkonyhának. Ily módon nemcsak főzeléket és levest, hanem húst is kapnak majd a szegények a népkonyhában.

Tegnap mindössze három újabb spanyolmegbetegedést jelentettek be a noviszádi főorvosi hivatalnak

A tiszt főorvos felhívással fordul a közönséghez — Hogyan védekezzünk a spanyolnátha ellen — Az önfegyelmesség a legjobb orvosság

Jelentettük tegnapi hogy a spanyolnátha Noviszádra is bevonult, bár ezidőszent még nem olyan mértékben, hogy járványról kellene beszélni. Szerda délelőttig 7 megbetegedést jelentettek be, ez a szám tegnapi délelőttig

tízre emelkedett, úgy hogy 24 óra alatt mindössze 3 új megbetegedést jelentettek be.

A városi főorvosi hivatal az első jelentések leérkezése után azonnal széleskörű intézkedéseket fogantatosított az esetleges járvány leküzdésére. Egyelőre a közönségre apellál a főorvosi hivatal, amely elsősorban segíthet a járvány továbbterjedésének megakadályozásánál.

A főorvosi hivatal tegnapi a következő felhívást adta ki Noviszádi közönségéhez:

A mai napig tíz hivatalos bejelentés érkezett a főorvosi hivatalhoz spanyolnáthás megbetegedésekről. Míután a spanyol náthánál nem rendelkezünk biztos preventív eszközökkel a járvány leküzdésére, elsősorban az általános közegészségügyi követelményekre hívom fel a közönség figyelmét. A legfontosabb óvintézkedések a következők:

1. Éjszakai mulatozások és a részegeskedés elkerülése.
2. Rendes és szolid életmód.
3. Meghülésektől való óvakodás.
4. A betegekkel való érintkezés elkerülése.
5. Zsufolt helyek és nyilvános helyiségek mellőzése.

A fertőző anyag a légzőszervekben tartózkodik s ennek következtében a szájon és az orron keresztül terjed vagy tüszentes, vagy pedig köhögés formájában.

A legszigorúbban felhívok tehát mindenkit, hogy

tüszentesnél vagy köhögésnél tartsa magá elé zsebkendőjét

s ez alkalommal fordítsa el fejét a jelenlevőktől. A szülők ne csókolják gyerekeiket szájon, a vendéglők, kávéházak és egyéb helyiségek tulajdonosai gondoskodjanak, hogy az evőeszközök, tányérok, poharak stb. tisztán tartassanak. Igen ajánlatos a gyakori szájkiöblítés és kézmosás. Felkérem a magánosokat, hogy minden egyes megbetegedésről azonnal értesítsék a városi főorvosi hivatalt.

Noviszádi, 1929 január 24.

Adamovics Péter s. k.
városi tiszt főorvos.

A felhívásokat még a mai nap folyamán ragasztják ki a városban.

Adamovics Pera dr. főorvos egyébként a következőket mondatta a Délbáscska munkatársának a spanyol náthás megbetegedésekről:

Súlyosabb esetekről mindeztideig még nem érkezett jelentés a főorvosi hivatalhoz,

ugy hogy minden reményünk megvan arra, hogy

eztúttal is könnyű lefolyású lesz a legújabb spanyolnátha.

— Ezzel természetesen még nem mondtam azt, hogy az egyes eseteket nem kell komolyan venni. A leghelyesebb azonnal ágyban maradni. A rosszul szellőztetett, zsufolt helyiségeket, villamosokat a lehetőség szerint kerülni kell.

lézas betegeket semmiesetre sem szabad látogatni

és aki náthás vagy köhög, az ne menjen társaságba, színházba, moziba, kávéházba vagy általában olyan helyekre, ahol sokan vannak.

A legmakaesabb spanyolnáthát is megakadályozhatjuk, ha óvatosak vagyunk és szigorúan alkalmazzuk az itt említett rendszabályokat.

Az önfegyelmesség a legjobb orvosság s ha mindenki egyformán tartja be az óvintézkedéseket, a veszedelmet már csirájában is elfojthatjuk.

A főorvos végül kijelentette, hogy ezidőszent további intézkedések fogantatosítását nem tartja szükségesnek, az iskolák bezárására pedig csak akkor kerülne a sor, ha az iskolásgyermekek között is nagyobb számban lépne fel a betegség.

Enyhe lefolyású a spanyoljárvány Budapesten.

Budapestről jelentik: Csordás Elemér dr. tiszt főorvos úgy nyilatkozott, hogy a nátházás megbetegedések száma emelkedett, de eddig semmiféle komolyabb jellegű megbetegedés a náthajárvánnyal kapcsolatban nem fordult elő. A jelenlegi járvány távolról sem hasonlítható az ismert rosszemlékű spanyoljárványnak nevezett betegséghez.

Pang a kereskedelem Afganisztánban

Berlinből jelentik: Az afgán követség közli, hogy Amanullah király visszavonta lemondását és valamennyi tartomány kormányzója biztosította hűségéről. A király erős előkészületeket tesz Kabul főváros visszafoglalására.

A londoni Morning Post közli Caradai ból, hogy angol és más kontinentális cégek, valamint ezek ügynökei, akik eddig az afgán kormánytól Amanullah király uralomdása idején nagy megrendeléseket kaptak, a forradalom következtében igen súlyos nehézségekkel találták szembe magukat. A napokban több hajórakomány vasúti szint

várnak Németországból. A sineket még Amanullah király rendelte meg az afgán vasútvonal kiépítésére.

Meghalt a szombori karmelita házfőnök

Páter Basics Ambrus, a szombori karmelita rendház főnöke 33 éves korában rövid szenvedés után szerdán hajnalban 3 órakor meghalt. A város katolikus társadalma körében méltán népszerű fiatal karmelita atya, aki szombori szülők gyermeke is volt, a hozzánk is eljutott influenza járvány első áldozata Szomborban. Már beteg volt, mikor a múlt héten gyóntatni hívták az egyik távoli tanyára. Rendtársai le akarták beszélni a hosszú utról, melyet csikorgó hidegben kellett kocsin megtennie, de hiába. Visszaérkezve a zárdába, ágyának esett s a legkiválóbb szombori orvosok minden fáradozása sem tudta az életnek megmenteni. Temetése esütörtök d. u. 3 órakor volt a karmelita rendházból.

Forradalmat készít elő a szovjet Besszarabiában

Rigából jelentik: A kommunista internacionale tagjai február elejére forradalmi mozgalmat készítenek elő Besszarabiában. Az elmúlt éjszaka rendkívül nagymennyiségű lőszert és röpiratokat csempészték át a Dnyeszteren. A fontosabb stratégiai pontokat ukrain csapatok szállták meg.

Elutasították a Tuka dr. szabadlábra helyezése iránt benyújtott kérelmet

Pozsonyból jelentik: A vádtanács elutasította a Tuka dr. szabadlábra helyezése iránt benyújtott kérelmet. A vizsgálóbíró utasítására Eszterházy grófnő kastélyában házkutatást tartottak és sok levelet lefooglaltak.

Galla dr., Tuka védője a Slovak egyik munkatársával folytatott beszélgetése során többek között ezeket mondotta: Az eddig megállapított tényállást nem ismerem teljesen, mert az iratokba nincs módomban betekinteni. A bűnügyi feljelentés Belansky kijelentései keretében mozognak. Minthogy a vizsgálatot olyan körülményekre is kiterjesztették, amelyeket a feljelentés nem sorol fel, azt hiszem, hogy a feljelentésben foglalt tényállást nem tekinthetik elegendőnek arra, hogy ennek alapján sikerrel építhetnek fel a vádiratot.

Prágai jelentés szerint Juriga képviselőt, aki mint ismeretes, kemény ellenfele Tukának, tegnapi tanuként beidézték.

— Héthónapi börtönrre ítélték a magyar kormányzó feleségének tolvaját. Budapestről jelentik: Az elmúlt év decemberében özvegy Vasdinnye Dezsőné szül. Schultz Mária nyelvtanárné a Szervitáteri templomban ellopta Horthy Miklos kormányzó feleségének retiküljét és a benne talált arany cigarettatárcát Vámos Jeromos ügynöknek tíz pengőért eladta. Mindkettőjük ellen megindult az eljárás lopás, illetve orgazdaság címén, az ügyel tegnapi foglalkozott a budapesti büntetőtörvényszék. Vasdinnyeimét lopás miatt héthónapi börtönrre, Vámos pedig orgazdaság vétségéért három hónapi fogházra ítélte a törvényszék. A bíróság súlyosító körülménynek vette, hogy a vádlott a bűncselekményt templomban követte el. Ugy az ügyész, mint az elítéltek felelősségét jelentették be.

SULYOK - FEST - TISZTIT

Minta után pontosan festek. - Ballruhák festése, vagy tisztítása 24 óra alatt. - Pilsirozást vállalok. Feltűnő olcsó árak. - Futoska utca 12.

Teljes autonómiát kapnak a romániai megyék és városok

Mit hoz az új román közigazgatási reform?

Bukarestből jelentik:

A román közigazgatási reform tervezete teljesen elkészült. E törvénytervezettel foglalkoztunk, ismertettük annak minden fontosabb rendelkezéseit, csupán a kisebbségi nyelvhasználat megengedésére vonatkozó részleteket nem sikerült megszerezni. Az eddig elhangzott hivatalos nyilatkozatok szerint ez a törvény bizonyos fórumokon megengedi a kisebbségi nyelv használatát. Hogy ez milyen mértékű lesz, erre nézve az összes hivatalos körök megtagadják a felvilágosítást. Nagy a valószínűsége annak, hogy a pontokra nézve még a kormány tagjai között tárgyalások folynak és mindezekig végleges határozat még nem alakult ki.

Az új törvény nemcsak a megyék, hanem a városok részére is teljes autonómiát ad. Az eddig kiszivárgott hírek szerint a városokban a primárt nem a városi tanács, hanem maga a város közönsége fogja választani. A megye tényleges vezetését az alispán fogja vezetni, akinek, mint állami hivatalnoknak, véglegesen biztosított állása lesz és nem lesz kitéve a kormányváltások esélyeinek. Az új törvény természetesen egész széleskörű autonómiát ad a megyék részére, úgy hogy e törvény megjelenése után teljesen megszűnik a mostani állapot, amikor minden apró ügygel a bu-

karesti minisztériumokat kellett felkeresni.

Legérdekesebb rendelkezése ennek a törvénynek az országnak tartományokra való felosztása.

Eddigi hírek szerint Erdélyben négy, vagy öt város lesz tartományi székhely. Egész természetes, hogy a nagyobb erdélyi városok között máris megindult a versengés, hogy, melyik kapja meg a tartományi székhelyet. Ilyen versengés indult meg Szatmár és Máramarosziget, illetve Nagyvárad között. Ugyancsak erőteljesen küzd Arad és Temesvár is tartományi székhelyért.

A tartományi főnök öt-hat, esetleg több megye prefektusa felett fog diszponálni és dönteni fog a tartomány alá tartozó megyék közös ügyeiben, továbbá mindazon fontosabb ügyekben, melyek vagy fellebbezés, vagy más módon kerülnek elé. A tartományi főnök fogja vezetni a tartománygyűlést, melynek teljesen hasonló lesz a szervezete, mint a mostani megyei tanácsnak. A tartománygyűlés tagjait a különböző egy tartományba tartozó megyei tanácsok fogják delegálni.

Mint említettük, e törvénytervezet már teljesen készen van és esetleg már néhány nap múlva a parlament elé kerülhet ez a fontos törvény, mely teljesen át fogja alakítani Románia közigazgatási életét.

Az erdélyi katolikusok is átadták iskolaiügyi memorandumukat a közoktatásügyi miniszternek

Uj kisebbségi iskola-törvényt követelnek, de addig is a tanügyi abszolútizmus sürgős megszüntetését sürgetik

Bukarestből jelentik: Az erdélyi római katolikus status népes küldöttsége szintén átnyújtotta Costachescu közoktatásügyi miniszternek azt a memorandumot, amelyet a kisebbségi egyházak vezetőinek kolozsvári értekezlete beszélt meg. A Majláth Gusztáv gróf erdélyi püspök által vezetett delegációban képviselve voltak a szatmári, nagyvárad és temesvári püspökségek is: résztvett benne a magyar parlamenti csoport valamennyi katolikus szenátora és képviselője.

A memorandum abból indul ki, hogy a jelenlegi kormány a jogrend helyreállítása a legfőbb programpontja s így a kisebbségi iskolakérdés rendezése elsőrangú szükségesség az ország katolikus lakossága békéjének és lelki összhangjának biztosítására.

Az ismert kívánságok teljesítése nélkül — mondja a memorandum — a kisebbségi kérdés nyugvóponton nem juthat.

A gyökeres és teljes rendezés azonban — ismétljük — csak egy, a kisebbségi egyházak bevonásával alkotandó iskolai vagy általános kisebbségi törvénnyel történhetik, melyben a felekezeti egyházak iskolai autonóm jogai a tanszabadság szellemében biztosítottak.

Ezen memorandumon kívül a római katolikus küldöttség még egy speciális emlékiratot is átadott, amelyben azokat a részletkérdéseket foglalták össze, amelyeket a közoktatásügyi miniszter saját hatáskörében és adminisztratív uton nyomban elintézhethet.

A küldöttség holnap délelőtt Maniu miniszterelnöknél fog tisztelegni.

Nem fagyoshatsz, ha fát, szenet, kokszot
Pacik fatolepón
vásárolsz
Pirosi ut. Vasártér. TELEFON 26-10

Anglia és Franciaország közösen építik meg az alagutat a La Manche csatorna alatt

Londonból jelentik: Egy vacsorán, a melyen a francia nagykövét beszédet tartott, Sir Robert Horne is szólásra emelkedett és ezeket mondta: Kétségtelen, hogy a csatorna alatti alagut Anglia és Franciaország között a forgalmat mérhetetlenül fokozná. A katonai probléma a háboru tapasztalatai alapján teljesen megváltozott.

A birodalmi védelmi bizottság aggodalmait nem bírnak már a régebbi sullyal. A londoni francia nagykövét közölte, hogy francia kormány hajlandó kezébevenni a csatorna alatti alagut kérdését, mihelyt az angol kormány erre szintén késznek nyilatkozik.

Gárdonyi Géza

A földrenéző szem

Intelmek fiaimhoz.

Gárdonyi Géza a dualista szemével nézte a világot. Gondolatai a test és lélek viaskodását látták az ember földi életében, — mely egy régebbi élet folytatása. Örök élet az ember élete. A halál csak a lélek fölszabadulása. Minden eselekedetünket ebből a szemzőgöből mérlegeljük. Innen tekintünk égére, földre, emberre, állatra, emberi alkotásokra: társadalomra, szokásra, erkölcsre, pénzre, nőre, családra stb. . . Gárdonyi nem szánta a világnak a könyvben kiadott intelmét. Így együtt valami „innen—onnan” rovat gyűjteményének látszik. A Gárdonyi kedvelők egy-egy ítéletben új színeit fogják felismerni a nagy Hallgatónak.

Ime néhány ötlet e könyvből:

Van-e egyáltalán hebegő, dadogó nő?

A világ legprózaibb látványa az lenne, ha föl lehetne eleveníteni és egy társaságban szemlélni azokat a hölgyeket, akiknek neve és személye a költők verseiből ismeretes.

Mindig különös nekem, mikor valakiről azt mondják: Elesábitotta ezt meg ezt az asszonyt. Olyan mintha azt mondanák valakiről, hogy: — Uszni tanította ezt meg ezt a halat.

Hosszuhaju veszedelem:

A nők fiatalémborre leső angyalarcupók.

Ne ejtsen tévedésbe benneteket soha a méltóságos arc, se az erős hang.

A páva is méltóságos állat, de azért nincs több esze, mint a tyuknak.

Az oroszlan is tud ordítani, de azért csak olyan barom, mint a többi barom.

Okos ember ha beszél, mindig másnak beszél. Az ostoba mindig magának beszél, mikor másnak beszél is.

Író, katonát, színészt ne látogassatok meg délelőtt.

Kanonokot délután.

Újságíró este.

Plébánost szombaton.

Gazdát aratáskor.

Festőt míg a nap világa tart.

A könyvre adott pénz látszólag eldobott pénz. Mint a vetőmag.

A mi népszinmű-íróink úgy főzik a pörköltet, hogy több benne a paprika, mint a hus.

A római és görög birodalom szerencsése cseréptányérok között kelt és aranytalak között áldozott le.

A városi nő élettörténete — egy arebőr története.

Három dolog, amivel soha ne siess:

1. halevés;

2. borotválkozás;

3. házasság.

A férfi: Enyém vagy.

A nő: A tied vagyok.

— S következik a házaselet, amelyben éppen fordítva helyeződik el a mondás.

Az elefánt mielőtt a hidra menne, előre nyújtja az első lábát és rádobban.

Az emberi élet legkétségesebb hidja a házasság, s nekünk, mikor ahhoz a hidhoz érkezünk, nincs annyi eszünk, mint az elefántnak.

Mikor nevetünk, mindig másokon nevetünk.

Mikor sirunk, mindig magunkat siratjuk.

Istenből való részecske minden lélek.

Az ember bőrből kötött lélek.

A hős érzi, hogy élete örökkévaló.

A hit bizonyosságnak érzett hipotézis.

A zsidósággal szemben azt a hibát követjük el, hogy azt követeljük tőle: ne legyen zsidó.

A fegyház voltaképp állatszeliadó intézet.

A föld a Világegyetem javító-intézete.

Becsületlen család-e az, amelyikben egyik testvérnek annyi a pénze, amennyit nem bír elélni; a másiknak meg annyija sincs, hogy télen melegedhetne, ruházódhatna, eleget ehetne.

Pug.

1929. január 25. Péntek

Rom. kat. Pálfordulása. Protestáns: Pálfordulása. Gör. kel. (jan. 12.) Taciána. A nap kel 7 óra 5 perckor, nyugszik 4 óra 36 perckor.

Időjárás: Derült, hideg idő volt az egész országban, reggeli köddel. A leghidegebb Noviszadon volt -20 fok.

Időjárás: Nyugatról kelet felé vonul a hőmérséklet, emelkedik, helyenként azonban igen hideg lesz. Noviszadon a hőmérséklet minimuma -9 fok, maximuma -2 fok lesz.

Aramszünet. Folyó hó 27-én reggel 8 órától deli 12 óráig a Sremska, Radnicska, Dubrovaeska, Put na Strand, Vojv. livnica, Recsna flotila, Kr. Marija uca és környéke ki lesz kapcsolva.

A Matica Srpska irodalmi estélye. A Matica Srpska irodalmi osztálya, január 27-én Szent Száva napján délután négy órakor a Matica disztermében (Trandafil épület) ünnepi ülést tart. Az ülésen dr. Nikics Fedor, suboticiai egyetemi tanár tart beszédet Gersics Gigáról a Matica Srpska irodalom osztályának tagjáról.

A zenebarátok egyesületének hangversenye. A noviszadi zenebarátok egyesülete, január 29-én, kedden este tartja meg hangversenyét az Olimpia nagytermében. A hangversenyen Mocs Milica, Dobányiné, Clasens Anny, Kassowitz Ila, dr. Dobnig József és a zenebarátok egyesületének zenekara, a beogradi operaház fuvosaival megerősítve fog fellépni.

Február 24-én püspökszentelés lesz Győrben. Győrben jelentik: A pápa által kinevezett győri segédpüspököt Grösz Józsefet, Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás február 24-én szenteli püspökké a győri székesegyházban.

Aladdin és a

Meghalt Magyarországon egy nagyevű zenesz. Budapestről jelentik: Erney József kormányfőtanácsos, a Nemzeti Zenede nyugalmazott igazgatója, az Országos Dalosszövetség volt elnöke. Január 23-án 83 esztendőskorában elhunyt.

Bécsben erősen terjed az influenza járvány. Bécsből jelentik, hogy a napokban aggasztó méretűvé vált az influenza járvány. Az egyes esetek meglehetősen súlyosak és a bécsi kórházakban több tüdőgyulladásos beteg fekszik életveszélyes állapotban.

Fosztogatták a vasutikocsikat a román vámőrök. Nagyváradról jelentik: A kürtösi határállomás vámőrszolgálatát, kilenc ó-királyságbeli vámőrt bírók elé állították, mert fosztogatták a vasuti kocsikat és az exportőröktől megvesztegették magukat. A védőügyvéd enyhítő körülménynek kérte tudni, hogy a vádlottak ó-királyságbeli románok.

Felakasztotta magát Pertics Ernő volt szuboticiai főkapitányhelyettes. Tegnap reggel lakása kamrájában felakasztva holtan találták Pertics Ernő nyugalmazott szuboticiai rendőrfőkapitányhelyettest. Zsebében a következő levelet találta a felesége: Teruskám! Eszem megháborodott, tovább nem bírom. Bocás meg, örültem szenvedtem!

DELBÁCSKA képesnaptár
mindenütt kapható. Megrendelhető
DELBÁCSKA kiadóhivatalánál, Novisad

Noviszád bálkirálynője. Az egész világon minden nagyobb városban bálkirálynőket választanak, akik azután egy zsűri döntése elé kerülnek és a győztes lesz a világ bálkirálynője. Noviszád bálkirálynőválasztása február 2-án lesz, amikor is Noviszád legszébb hölgyei közül a város társadalmi és művészeti előkelőségeiből alakuló zsűri fogja kiválasztani azt, aki a legalkalmasabbnak mutatkozik városunk szép hölgyeit reprezentálni. A bálkirálynő választása — nem szavazócédulákkal — a Juda Makkabi álarcosbálján a Hotel Szlobodában fog történni. Jegyek már kaphatók a Lipkovics trafikban.

Lindbergh ezredes, völegény. Mexikóból jelentik, hogy Lindbergh ezredes a világhírű ocean-repülő eljegyezte Morrow, mexikói amerikai nagykövet leányát. Lindbergh mexikói repülőútja során ismerte meg a leányt.

Súlyos szerencsétlenség történt Afganisztánban, repülőgyakorlatok során. Londonból jelentik: A Daily Telegraph közli Peshavarból, hogy bombavető repülőgépek gyakorlatozása közben súlyos szerencsétlenség történt. Félreértés következtében egy század indiai lovasság arra a területre került, amelyet a repülőgépek gyakorlatozása céljából elzártak. Egy repülőbomba a lovasok közé esett és két indiai tisztet, valamint tizenkét közlegényt megölt. Egy tiszt és tizenegy ember súlyos sérüléseket szenvedett.

A kormánycsapatok négyórás ütközetet vívtak a felkelőkkel Mexikóban. Guadalajrából (Mexikó) jelentik, a szövetségi csapatok főhadiszállásáról: A felkelők és a kormánycsapatok között Laquema közelében lefolyt négyórás ütközetben tíz felkelő életét vesztette, két kormánycsapatbeli katonára megsebesült. Három más felkelőcsapatot Jalisco állam különböző részeiben szétugrasztottak. A szövetségi csapatok fegyvert és lovakat zsákmányoltak.

A brüsszeli rendőrség izgalmas harcot vívott két banditával. Brüsszélből jelentik, hogy a rendőrség letartóztatott egy veszedelmes gonosztevőt. A letartóztatás igen izgalmas volt. A bandita revolverrel védekezett és két rendőrt megsebesített. A rendőrök erre maguk is fegyverhez nyultak. A banditát csak akkor sikerült ártalmatlanná tenni, amikor már több sebet kapott. A gonosztevő társának sikerült elmenekülni.

csodalámpa

Még mindig bizonytalan a román külföldi kölcson. Bukarestből jelentik: A román külföldi kölcson ügye körül még mindig teljes a bizonytalanság. Az ellenzék vezérei szerint a külföldi tőke csak koncentrációs nemzeti kormányban bizik.

Albániában is életbeléptették a vasárnapi munkaszünetet. Tiranából jelentik: Zogu király különböző reformokat léptetett életbe. Ezek egyike kimondja, hogy Albániában ezentúl a munkaszünet hivatalos napja nem a péntek, hanem a vasárnap lesz.

Repülőbaleset két emberhalállal. Antibesből jelentik, hogy egy vizirepülőgép, amely Tuniszból egy férfi és egy nőtással érkezett, az antibes kikötőben szerencsétlenül járt. A leszállás pillanatában a gép elvesztette az egyensúlyt és lezuhant. A két utas szörnyethalt, a pilóta és a rádiótávíráshoz súlyos sérüléseket szenvedtek.

Cseh-amerikai sajtóiroda alakult Newyorkban. Prágából jelentik: A Narodni Listy szerint Newyorkban, az elmúlt hónapban megkezdte működését a cseh-amerikai sajtóiroda. Az iroda nagy kiterjedésű tudósítóirodát szervezett nemcsak az Egyesült Államokban, hanem Kanadában és Dél-amerikában is.

Vakmerő betörés Beogradban. Tegnap éjjel vakmerő betörők jártak Rublek Gyura kárpitosmesternek a Makkenzieva uca sarkán levő üzletében. A betörők magukkal vitték az üzlethelyiségben levő 150 kiló nehéz vaspénztárt, amelyben harmincezer dinár készpénz van. A betörésben az a legérdekesebb, hogy Rublek üzlete közelében van a beogradi rendőrség vracari kerületének kirendeltsége és a betörők mégis a legnyugodtabban dolgozhattak, sőt magukkal vitték a tekintélyes súlyú pénzszerkeznét is.

Százötven munkanélküli tüntetést rendezett a magyar parlament előtt. Budapestről jelentik: Tegnap délben fél egy óra tájban, az országház előtt, a Kossuth Lajos téren százötven főnyi tömeg gyűlt össze és hangosan kiáltozott: kényeret, munkát a munkanélkülieknek. A parlamentből értesítették a tüntetésről Andréka Károly főkapitányhelyettest, aki az ötödik kerületi kapitányság vezetőjét utasította a tüntetők szétosztatására. Rendőrök vonultak fel és a százötven főnyi tüntetőcsoporthoz távozásra szólították fel. A tüntetők a mellékutcákban keresztül a Lipót körut felé vonultak, ahol ismét csoportosultak és a nyugati pályaudvar felé tartottak. Innen végigvonulva a Teréz Köruton hangosan kiáltoztak: kényeret és munkát követelünk. Időközben a hatodik kerületi kapitányság parancsára az Oktogon tere is kivonult a rendőrség, hogy szétosztassa a tömeget. Amikor a rendőrök megjelentek, a munkások nagyrésze már szétzaladt, közülük azonban harmincegyet előállítottak a hatodik kerületi kapitányságon, és azonnal megkezdtek a kihallgatásukat. Az előállított munkásokat közszolgabizottságért és uccai rendezésért vonják felelősségre. A főkapitányságon intézkedtek, hogy az előállítottak közül hatot, a leglármásabbakat kiserjék át a főkapitányságra.

A budapesti rendőrség erélyes lépésre készül a kábítószer-csempészek letérésére. Budapestről jelentik: A magyar főváros területén az elmúlt esztendőben egyre inkább tért hódított a kábítószer-láz és a csempészek és ügynökök egész raja foglalkozik kokain és morium csempészéssel. A rendőrség már számtalan esetben tartott razziait, az ügynököket azonban nem sikerült kiirtani. A fiatal Kövess Jenő báró tragikus halála, amely minden kétséget kizáróan a kokainelvezéssel áll kapcsolatban, arra indította a rendőrséget, hogy a legkiméletlenebb szigorral járjon el a kokainbarlangok ellen. A rendőrség monstre-razziákat tervez. Így akarja megtisztítani a fővárost a kokaint áruoló lebujszókól és azok tulajdonosait, valamint ügynökeit ellen a legszigorubb eljárást indítja meg.

A NAK 10-i álarcosbálján

A szovjet kiemeli és kitünően értékesíti a Fekete tengerben elsüllyedt hajókat. Párisból jelentik: A Volonté írja Szinfeopolból, hogy az Epron gözös, amelynek feladata volt felkutatni a Fekete tengeren elsüllyedt hajókat, eddig harminckilenc hajót hozott felszínre, amelyek közül tizenkilenc kijavítva a szovjet tengerészet tulajdona. A többi, kijavításra nem alkalmas roncsot leszerelték és így több, mint ötezer tonna különböző fémanyagot gyűjtöttek össze. Az újból forgalombahozott hajók és a fémanyag értéke 33 millió arany rubel. A kutatási költségek két millió arany rubelt tesznek ki. Ez év nyarán tovább folytatják a kutatásokat. Egyébként az Epron hozta felszínre a múltév nyarán a Finnöbölben elsüllyedt L. 55. angol tengeralattjárót is.

ANGOL FÉRF SZÖVETEK legjobb KABÁT és ULSTER anyagok legolcsóbban vásárolhatók
HOLIK RUDOLF
az „Uj menyasszony”-hoz c. üzletében Novisad,
Kraja Aleksandra ul. 12.

Mi a fogalom?

A Juda Makkabi febr 2-i álarcosbálja a Hotel Szlobodában

Megköszönte, hogy megszürték. Apa-tümből jelentik: Különös gyilkossági kísérlet történt az elmúlt napokban az apatini járáshoz tartozó Bácski-Monostor-községben. Csobán János bácski-monostori kádarmester a napokban betért Kuszturin Márton, szintén monostori lakos vendéglőjébe. Mivel az elmúlt napokban jó üzletet csinált, volt pénze s így mulatni kezdett. A vendéglős azonban nehogy baj történjék, nem adott több bort Csobánnak és amikor az erőszakoskodott, kidobta a vendéglőből. Csobán emiatt nagy haragra lobbant és elővéve revolverét, melyet állandóan magánál hordott, visszament a koresmába és leakartá löni a vendéglőst. Kuszturin, midőn látta, hogy itt már komoly a dolog, dulakodni kezdett vele. Csobán azonban olyan veszedelmesen forgatta revolverét, hogy a vendéglős előkapva kését, háromszor beleszurt támadójába és így ártatlanná tette. A sebesült ember rögtön elment az ottani orvoshoz, dr. Deutsch Józsefhez, ki a sebesültet bekötöztette és aludni küldte. Másnap azonban meglepő fordulat történt az ügyben. Csobánnak reggel, midőn kialudta mámorát, eszébe jutott a tegnapi esti esemény s azon gondolkodott, vajjon hol ülne most, ha véletlenül töltött fegyverével lelőtte volna a vendéglőst. Ez a gondolat oly félelemmel töltötte el, hogy nem merete feljelenteni a vendéglőst, ellenben elment Kuszturin Mártonhoz és megköszönte neki, hogy nem hagyta, hogy gyilkos legyen és ennek az öröme még aznap este 25 kiló halból halpaprikást rendezett annak öröme, hogy a vendéglős megmentette a börtöntől.

Vásárolja meg sorsjegyét a Merkur banknál!

Villamosítják a budapest-hegyeshalmi vasutvonalat. Budapestről jelentik: A budapest-hegyeshalmi vonal villamosítási munkálatait rövidesen megkezdik. Az elektrifikálás háromnegyedérei megtakarítást fog jelenteni a bécsi ut időtartamában. A munkálatok két év alatt befejeződnek és akkor indulnak meg a villamos mozdonyok.

Az ítélet napja

Regény a szegedi árviz borzalmairól
(44) Irta: ÁBRAI KÁROLY

— Bár csak senki ne keresné! — óhajtották a katonák. — Milyen szép lenne, hogy ha ők nevelhetnék föl. És hogyha felnőtt és szép lesz, mondhatnák büszkén, hogy ez a 32-ik ezred leánya!

— Micsoda, kis leány? — kérdezte Csapó káplár, kit a legközelebbi állomásról az nap reggelén váltva föl, csak egy dél felé halotta meg a hirt, — adjátok nekem, haza viszem szegény feleségemnek. Tudjátok, hogy két nap előtt temették el alig három hónapos kis leányomat.

A két ifju halász nem egykönnyen engedett. Fölnevelik ők maguk is. Az egész ezred lesz a becézettő dajkája.

Hanem hát az őrnagy ur is jobbnak tartotta, ha átadják a bánatos Csapónénak; jó, egészséges fiatal asszony, anyja helyett anyát fog benne az árva találni.

Es valóban azt talált.

Az egyszerű, szegény nő Isten ajándékának tekintette a kicsikét, telt emlőjűt nyugtatta neki, s az anyai édes érzet meleg szeretetével nézte, mily mohón szivja ez magába a rég nélkülözött lélettápot. Oh bár csak soha ne keresné!

Hát ha csak ez volt az óhajta, megadta ezt neki a jó Isten.

Két hét alatt, míg ott voltak, soha senki nem tudakozódott róla. Valószínű, hogy a községi jegyző akkori ezer baja között meg is feledkezett, hogy az esetet bejelentse fellettes hatóságának, a szolgabírói hivatalnak, köröztetés végett.

Igy történt aztán, hogy 16 nap mulva, midőn a házvezeték visszament Budapestre,

Kétezeréves római várra bukkantak a budapest-bécsi országút mentén. Budapestről jelentik: Szöny közelében a budapest-bécsi országút mentén már régóta ásások folynak, legújabbán kétezeréves római várat tártak fel, több méter magas falakkal, amelyek egyik oldala 352, a másik oldala 600 méter hosszú. Sok értékes arany és ezüst ékszert is találtak. Valószínűnek tartják, hogy tavasszal elő fog kerülni a római légiók nagy anfitéatruma is.

— Rövidesen megkezdik a La Manche alagút építését. Londonból jelentik, hogy a La Manche alagút építésének előkészületei már annyira előrehaladtak, hogy néhány hónap múlva megkezdik a nagyjelentőségű alagút előkészítését.

KIS SZENT TERÉZ

napjár mindenütt kapható. Megrendelhető a DELBÁCSKA kiadóhivatalánál, Novisad

— Repülőgépek és páncélkocsik vonultak fel az iraki lázadók ellen. Megirtuk, hogy Irak környékén a vahabíták támadást intéztek egy amerikai kirándulócsoporthoz és megölték egy amerikai misszionáriust. Újabb jelentés szerint a támadást három csoport hajtotta végre. Egy körülbelül 150, tevékkel rendelkező csoport megtámadta a koweiti törzset, súlyos veszteségeket okozott, tevéket, juhokat és egyéb javakat rabolt el. Egyidejűleg két kisebb felderítőcsoporthoz küldtek észak és déli irányba, hogy a támadás végrehajtását biztosítsák. A két csoport közül az északi támadta meg a merikajákat öt mérföldnyire a határon innen. Az angol repülőgépeket tegnap Bagdadból újabb rajjal erősítették meg. A határvédelem biztosításában páncélkocsik is részt vesznek.

— Emberhalált okozott a fászládba dobott égő gyufaszál. Szombathelyről jelentik: Schuller Gusztáv 65 esztendőszombathelyi napszámos az elmúlt éjjel boros állapotban tért haza lakására, ahol egy szál gyufát dobott a kályha melletti fászládba. A fa a gyufától tüzet fogott és a szoba burorzata is meggyulladt. Mire a füstre figyelmessé lett szomszédok a lakásba behatoltak, Schullerben már nem volt élet, csak holttestét tudták a szobából kivonszolni.

a kis leánykát is fölvitte Csapó káplár felesége és úgy dajkálta, úgy szerette, úgy tekintette, mintha csak éppen sajátja lett volna.

Mint hogy pedig nem tudták, hogy megvan-e kereszteleve vagy nincsen, a tábori lelkész megkeresztelte Rózának, mivel azon a napon, amikor találták, éppen Róza nő volt a naptárban bejegyezve.

Minekutána az anyakönyvbe a vezetéknevet is be kell írni, bár Csapó káplár szerette volna a saját nevét adni neki, a tábori lelkész anyakönyvébe így vezette be: Tiszai Csapó Róza. Szülői ismeretlenek.

A káplár rövid időn belül őrmester lett s öt év múlva mint kizsoltgált altiszt kilépett a hadsereg kötelékéből s mint irodai szolgálatra alkalmas, kineveztetett a kereskedelmi minisztériumhoz kezelőtisztnek.

A kis Róza ez öt év alatt gyönyörűen fejlődött, olyan volt, mint a legszebb rózsabimbó, akarki meglátta az utcán, bizony nem hagyta egy tekintetre.

Nevelő szülei becézgetve, gyakran tiszai kis tündérnek hívták s nem csak szerették, de büszkéek is voltak rá.

Most már egészen a magukénak tekintették. Ha ennyi ideig senki nem kereste, ezután bizonyára nyugton lehetnek. Meglehet, hogy szülői is odavesztek valahol abban a szürnyű pusztyulásban. Iskolába adták és semmi áldozatot nem sokallottak neveltetéséért.

A kis Róza nagy kedvvel és örömmel tanult mindent, mintapéldánya volt a növendékeknek, egy a tudományokban, mint a jó erkölcsökben.

A zenét rendkívül szerette, nyolceves korában zongorát vettek neki, ügyes zongoramester kezdte tanítani s annyira vitte, hogy tizenéves korában Beethoven zenehez szonátáit játszotta, valósággal kis zongora-virtuoz lett.

— Követte a halálba három alkalmazottját a rákosszentmihályi pékmester. Szerdai számunkban megirtuk, hogy Endrődi Ferenc rákosszentmihályi pékmester üzletében három pékmunkást megölt a kályhából kiáradó széngáz. A pékmestert nagyon elkésztette a tragikus eset, különösen azért, mert az a gyanu merült fel, hogy az ő gondatlansága idézte elő a szerencsétlenséget. Endrődi tegnapelőtt meg akarta magát mérgezni, felesége azonban megakadályozta az öngyilkosság elkövetésében. Tegnap reggel az asszony holtan találta férjét az ágyban. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a pékmestert szívszélhűdés ölte meg. Az asszonyra olyan hatással volt férje halála, hogy régi szivbaja súlyosbodott, göresők lepték meg és életveszélyes állapotban szállították a Rókus-kórházba.

— Sztrájkolnak a színészek Szofiában. Szofiából jelentik: A bolgár nemzeti színház tagjai a színház zeneigazgatójának lemondását követelik, mert szerintük az igazgató rossz adminisztrátor és a műsor összeállításánál kevés művészi érzékről tesz tanúságot. A minisztérium nem teljesítette a színészek követeléseit, mire a színészek benyújtották a lemondásukat. A kultuszminisztérium elrendelte a színház bezárását és a sztrájkoló színészeket az államvédelmi törvény alapján, mint állami alkalmazottakat bírói uton vonják felelőségre.

— Hetvenöt fokos melegvizet ad a karcagi új forrás. Budapestről jelentik: A legutóbb furt karcagi forrás adja Magyarországon a legforróbb vizet, amennyiben a kifolyó víz hőmérséklete meghaladja a hetvenöt fok Celsiusot. Igen figyelemre méltó a karcagi forrás vége a kémiai összetétel szempontjából is, mert nemcsak a legforróbb, legősőbb és a legnagyobb mennyiségű jódot tartalmazó forrása Magyarországnak.

Vinkovics fatelep Futaki ut (Korház mellett) raktárban tartóztatott porosz kőszemet, bécsi és felső-osztrákiai kőszemet, reitoria faszenet és tetőcserepet. Telefon 22-2

— Kivégezték a quatemalai forradalom vezéreit. Quatemalából jelentik, hogy a lázadók több vezérért együttesen kivégezték. A rendőrség több embert letartóztatott, akik pokolgépeket küldtek az elnöknek.

Emellett gyönyörűen énekelt, olyan bájos hangja volt, mint a pacsirtának. Vasárnaponként a lipót-uccai „angol-nénikék” zárdatemplomában rendszeren ő szokott himnuszokat énekelni és hogy a nagy közönség ilyenkor meg nem tapsolta, attól egyedül a hely szentsége tartotta vissza.

A kegyes nénikék nagy jövőt jósoltak neki.

De hát szegény leánynak a mindennapi prózai életről sem szabad megfeledkezni. Hát ebben is otthon volt a kis Róza, értette a gazdaasszonykodás minden titkát. Az „Angol királynő” szálló főszakácsa mellett annyira megtanulta a sütés-főzés nem könnyű művészetét, hogy nem ritkán egyik vagy másik miniszteri tanácsos ur estélyei alkalmával is meghívták ségédkezni, sőt magára az estélyre is.

Milyen szerencsés lesz, aki ezt a gyönyörű és okos kis leányt egykor magáénak mondhatja! Áldás és gyönyör lesz annak házi élete.

Ez volt Csapó uramnak gondolatja s örömmel várta, hogy kit mutat ki majd számára a jó Isten, kinek keze fentartotta kis bölcsőjét a hullámok között, melyek egy nagy várost söpörtek el.

X. EGY BAL

Valami jótékony célú táncestély volt a székesfővárosban a posta és táviratisztek betegsegélyező együletének pénztára javára.

Az ilyen mulatságok nagyon vegyesek, de igen látogatottak szoktak lenni, amennyiben ezen tiszta urak lehetnek mintegy pár ezren, ezenkívül a kereskedelmi minisztériumból is, ahová a posta és távirat tartozik többen el szoktak oda menni.

Lady patronesse első helyen a kereskedelmi miniszter ur neje volt; volt különben még kívül éppen tizenegy a notabilitások közül.

Folytatása következik.

— **Tisztújítás.** A bacsokogradistei Olvasókörben folyó hó 20-án tartották meg a tisztújító közgyűlést. A jelentések meghallgatása után letárgyalták a f. évi költségvetést s a felmentvény megadása után megválasztották a tisztikart. — A választás eredménye a következő: elnök lett Szekulity Szteván, igazgató: Bernhard Ferenc, jegyző: Schwarz Dezső, pénztárnok: Balázs István, gazda: Bencz János, zászlós: Buttás Pál. Választmányi tagok lettek: Brankov Mirkó, Füstös István, Grósz Lajos, Halász József, Szűszner Ferenc és Vojnovity Ilja.

— **Az Achilles klub álarcosbálja.** Az „Achilles” kerékpár klub február hó 9-én este fél kilenc órakor, a Laza Koszticsa ucca 22 szám alatt lévő saját helyiségeiben, Rosenberg Hermann táncanár rendezésével nagy álarcos bálát rendez az építendő pálya alap javára. Belépő díj 10 dinár. Az egész estélyen Duczi zenekara szórakoztatja a közönséget. — Tánc reggelig. Jó ételekről és italokról gondoskodik az egyleti vezetőség. — Jegyek elővételben az egyesület titkárnál Laza Koszticsa uccán 22 alatt kaphatók. A vigalmi bizottság.

SPORT

Vasárnap Rádnicski-Postás barátságos mérkőzés

A karácsonyi serlegmérkőzések sikerén felbuzdulva az egyesületek — nagyon helyesen — igyekeznek minél többet mérkőzni, hogy a közelgő bajnoki szezonra teljes felkészültséggel kezdjék meg. A legutóbbi mérkőzések során kitűnt, hogy a hó vagy a hideg egyáltalán nem befolyásolja károsan a játéktudás kifejtését, sőt a testi kondíció fokozása szempontjából határozott előnyt jelent a nehéz, csuszós talaj. A közönség sem idegenkedik a téli mérkőzésektől és annyi bevétel minden mérkőzésen akad, amennyi a helybeli csapatok mérkőzésével járó kiadások fedezésére szükséges.

Vasárnap délután a munkasegyüttes mérkőzik a serleggyőztes Postásokkal. A PAK csapata a másodosztályú serlegküzdelmek során állandóan javuló formát mutatott, a döntőben pedig szinte meglepően jó játékot produkált. A csapat evidens érdeke, hogy jó formáját a bajnoki szezonig megtartsa, viszont a Rádnicskinak sem árt egy-két erős mérkőzés, mert a játékosokon az Sz. M. T. C. mérkőzés második félidejében a fáradtság jelei mutatkoztak. A mérkőzés a Rádnicski dunaparti pályáján kerül eldöntésre.

A Postás A. K. játékosai közül az alábbiakat felkérem, hogy vasárnap délután 2 órakor a Rádnicski pályán megjelenni sziveskedjenek: Babin, Bolla, Rogics, Szili, Novacek, Demmer, Gregac, Pastyan, László, Kiss, Szekeres, Sifler és a rendezők közül Nagy, Dosztalj, Burai I és Petrovics. Intéző.

A halott emlékének tisztelete
a legszebb emberi erény!

Emetések rendezését,

exhumálást, szállítást, bármely vidékről (külföldről is), a legnyilvánosabb figyelemmel és pontos-sággal a legszolidabb árak mellett vállalom.

GOLGOTA
Id. LENKEY IMRE

Novi Sad, Uspenska ulica 12. sz.
Raktáron tartok kész butorokat,
elváallalok épület és üzletberendezési munkákat.

A CSODAKUT

NAK 10-iki álarcosbálján

Rádió-műsor

A műsorbanszereplő rádióállomások hullámhossza

Barcelona 344.8. Basel 1110. Bécs 5177.2. Berlin 483.9. Budapest 555.5. Bern 411. Breslau 322.6. Frankfurt 428.6. Hamburg 394.7. Leipzig 365.8. Milánó 526.3. Nürnberg 303. Pozsony 300. Prága 348.9. Nápoly 333.3. Róma 447.8. Stockholm 454.5. Stuttgart. Péntek, január 25.

Zagreb. 17.15: Hangversenyközvetítés a Corsó kávéházból. 20.35: Esti hangverseny. 22: Könnyű zene.

Budapest. 9.15: Hangverseny. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárás-jelentés és hírek. 12.20 A Temesváry-Kerpely-Polgár-trió hangversenye. 13: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 14.30: Hírek, élelmiszer-árak. 16: Onkel Hans németnyelvű mesedélutánja. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 17.10: Természettudományi előadás. 17.40: Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. 19.30: Kabaré-est. 21.40: Pontos időjelzés, hírek. 21.50: Gramofonhangverseny. 22.45: Időjárásjelentés. 22.50: Francia opera-est. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye.

Bécs. 11: Délelőtti hangverseny. 16: Délutáni hangverseny. 17.40: Zeneakadémiai hangverseny. 20.15: Wilhelm Kienzl „Der Kuhreigen” zenészimfonének előadása.

Berlin. 16.30: Szórakoztató zene. 20: Szórakoztató számok. Utána Géczy Barnabás zenekarának hangversenye.

Breslau. 16.30: Kamarazene. 20.15: Fritz Jöde hangversenyének dalestéje.

Brünn. 12.30: Déli hangverseny. 19: Katonazene énekkel. 22.20: Éttermi zene közvetítése.

Frankfurt. 17.45: Hangversenyközvetítés. 21.15: Esti hangverseny közvetítése Kassalból.

Kassa. 12.05: Déli hangverseny. 17.10: Szalonzenekari hangverseny. 20.10: Zongora és gordonkahangverseny.

Köln. Langenberg. 13.05: Déli hangverseny. 17.45: Szórakoztató zene. 21: A német szimfónia.

5. L. O. London és 5xx Daventry. 12: Sonatahangverseny. 12.30: Orgonahangverseny. 13: Tánczene. 18.45: Beethovenhangverseny. 23: Tánczene-közvetítés a Cecil Hotelből.

Milánó. 16.30: Jazz-band. 20.30: Szimfonikus hangverseny.

München. 12.55: Déli hangverseny. 21.40: A házizenekar hangversenye.

Nápoly. 17: F. Mercadante (szoprán) hangversenye. 21.02: G. Puccini „Manon Lescaut” című operájának közvetítése.

Prága. 12.30: Déli hangverseny. 16.30: Délutáni zenekari hangverseny. 19: Kamarazene. 22.20: Francia éttermi zene közvetítése.

Róma. 17.30: Szórakoztató zene. 20.45: Részletek Fr. Souppé „Bocaccio” című operettjéből.

Stuttgart. 16.15: Délutáni hangverseny. 20: Frida Dierolf hangversenye. 21: Georg Ott „Reiter Radio” hangjátékának előadása.

Zürich. 13: A házizenekar hangversenye. 16: Délutáni hangverseny. 20: A házizenekar hangversenye. 20.30: Gertrud Furrer Schneider dalestéje. 21.30: Szórakoztató zene.

IRDESSEN
A
DÉLBÁCSKÁBAN

1929 Január 23

A dinár árfolyamai

Budapest 9.99-10.05 Bécs 12.415—12.485
Prága 58 87¹/₂—59 27¹/₂. Berlin 7.29—7.31
London 276. Trieszt 33.62-33.67

Beograd

London 275.94, Páris 221.74 New York 56 77, Zürich 1094 40, Milano 299 20, Prága 168 20, Berlin 15.212. Bécs 7.9904, Brüsszel 7.9027 Budapest 9.92.19 Szófia —, Bukarest —. Amszterdam 22.815, 7 százalékos kölcsönajánlat 88. —, — százalékos agrárkölcsönajánlat —. Ratna Steta 453.50, Narodna Banka 7366, Izvozna Banka 1088 Opsta Kreditna Banka 1000

Zürich

Páris 20.32 London 25.315, New York 519 95 Brüsszel 72.25, Milánó 27.205, Madrid 84.95 Amszterdam 208.45 Berlin 123.60—Bécs 72 25—, Stockholm 139.—, Oszlo —. Kopenhága —. Budapest 90 665, Szófia 3.755 Prága 15.385 Varsó 58.20 Beograd 9.13 Athén 6.72. Sztambul 253 Bukarest 3.12—Helsingfors —.

Budapesti határidős terményárlistok:
Irányzat: szilárd. Forgalom: közepes. Magyar buza márciusra 24 94—24.95, májusra 25.79—25 90. októberre 25.69—25.70. Magyar rozs márciusra ———, májusra 24.02—24.04, októberre 23.86—23.70 Tengeri májusra 28.80—28.82, júliusra 28.68—28.99

Noviszául terménytözsede

(Hivatalos jegyzések)

Buza, bacsikai 79—80 kg-os, k. d. kötés 242.50—247.50 felső bacsikai k. d. kötés 242.50—247.50, bacsikai Tisza 79—80 kilogr. d. kassa kötés 242.50—247.50, bánáti 79—80 kg-os kassa d. kötés 237.50—240 szerémi, 79—80 kg-os k. dupl. 242.50—247.50. Arpa bacsikai 65 kg. k. d. kötés 252.50—257.50, bacsikai tavaszi, 68-69 kg-os k. d. kötés 280—290, szerbiai 63-64 kg-os k. d. kötés — — —, bánáti 65 kg-os kassa d. kötés Baranyai tavaszi 71-72 kg-os k. d. — — — Zab, bacsikai kassa dupl. kötés 240—245, bánáti kassa duplikát kötés 235—240, szerémi kassa dupl. kötés 240—245, szlavóniai kassa dupl. kötés 240—245— dinár, Rozs, bacsikai, kassa dupl. — din. Tengeri: bacsikai kassa dupl. 250—255, szerémi kassa duplikát kötés 250—255, szerémi II., k. duplikát kötés 260—265, szlavóniai száraz, k. dupl. kötés — — — Buzalisz, bacsikai gg és g d. k. kötés 340—350 din., bacsikai 2 sz. kenyérliszt dupl. k. kötés 320—330, bacsikai 5. sz. kenyérliszt dupl. k. kötés 300—310, bacsikai 6 sz. kenyérliszt kassa d. kötés 270—275, bacsikai 7 sz. kenyérliszt k. d. kötés 260—265, bacsikai 8 sz. takarmányl. k. d. kötés 205—215. Buzakorpa bacsikai, jutazsák d. k. 180—185, szerémi jutazsákban, d. k. 180—185 dinár, bacsikai, jutazsák I-V., d. k. kötés — — — Bab, fehér bacsikai, kassa duplikát kötés — — — din. Burgonya, fehér szloveniai k. d. kötés — — — Széna, fco bacsikai állomás k. dupl. kötés — — — Irányzat: szilárd.

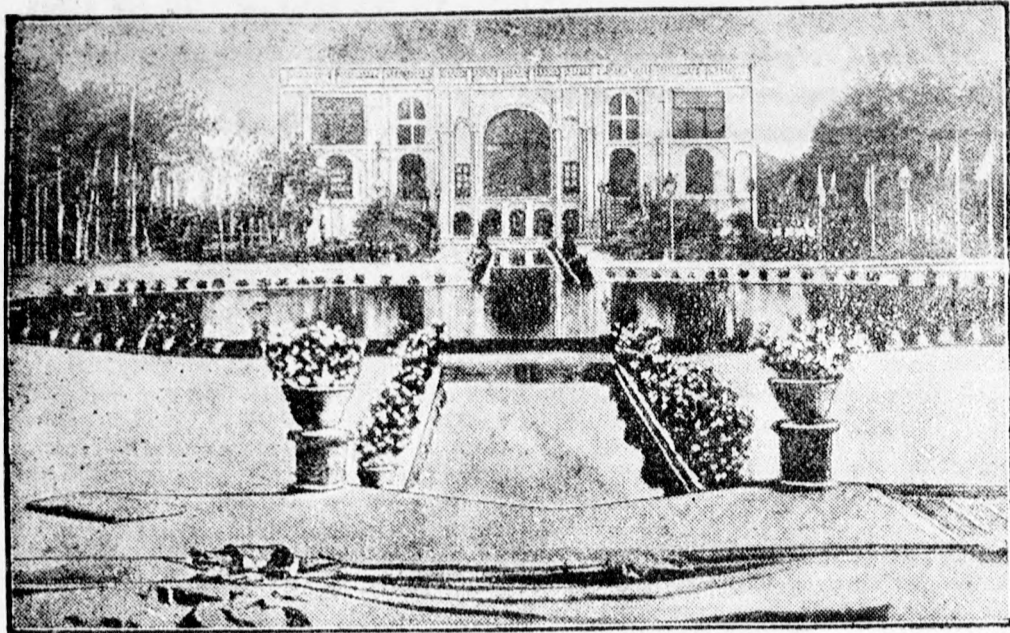
Forgalom: 22 vag. buza, — bab, — zab, 13 tengeri, 8 liszt, — széna, — korpa, 2 árpa.

MAKULATURA

kapható

DÉLBÁCSKA kiadóhivatalában
NOVISAD, Kralja Petra ucca 30. I. emelet

Amanullah palotája Kandaharban

Amanullah afgán király, aki a múlt héten lemondott trónjáról, a kandahari palotában vonta vissza lemondását és proklamálta magát újból királlyá

Felső, csókolom a kezét Afrikában Európában

Egyiptom 9 éves trónörökösét kézcsokkal üdvözlö a miniszterelnök

A kis román királyt kézcsokkal üdvözlö Nicolescu miniszter

ÜZLETHELYISÉG

volt Michels-fele gyógyszerár, Futoski és Carinska ucca sarkán lakással és mellékkeliségekkel kiadó. Ugyanott még egy lakas kiadó. Közlelbbit a házban

Báli naptár

- Január 26. szombat este**
Rosenberg nagy álarcosbálja a Szlobodában.
- Január 26. szombaton este**
A Temerini T. C. nagy álarcosbálát rendez a mozi teremben.
- Január 27. vasárnap délután**
Gyermekbál a Szlobodában, rendezi Rosenberg.
- Február 2. szombat**
Makkabi nagy álarcosbálja a Szlobodában.
- Február 2. szombat este**
Nagy álarcosbál Katyanszki Miklós tánc-termében (Ustavska ul. 24.)
- Február 3. vasárnap**
Noviszádi Önkéntes Tűzoltók bálja tombolával, a Szlobodában.
- Február 10. vasárnap**
A NAK álarcosbálja.
- Február 11. hétfő**
Ujságíró estély a Szloboda nagytermében.

Emeletes ház

Noviszád szívében, mely a befektetett tőke 14% át hozza (évi 200.000 dinár) 4 üzlet-helyiséggel, 17 lakással, kettő uccára néz, olcsón eladja »More« ügynökség, Hotel Sloboda udvarában. Ugyanott nagy választék limáni és stranduti háztelkekben, házakban stb

APRÓ HIRDETÉSEK,

ugy hétköznap, mint vasárnap.
Egy sor 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár, a leg-
kisebb apró hirdetés 10 dinár.

Eladó

Eladó 2 asztal, 6 szék és egy nagy tükör. Vidakovic ucca 3. 252

Kiadó

Egy KÜLÖNBEJÁRATU BUTORÓZOTT elegáns, parkettás uccai szoba azonnal kiadó Futaki ut 83. (Villamos megálló) 176-1

Kereslet

Egy jól bevezetett vasáru gyári vállalat, melynek szabadalmi is vannak, négy-öttszáz ezer dinár tőkével rendelkező társat keres azonnali be-lépésre. Cim a kiadóban. 248-3

Allást keres

MEGBIZHATÓ, szorgalmas ember éjjeliőrnek vagy raktárnoknak szere-ny igényekkel ajánko-zik. Megkereséseket »Ej-jeliőr« címre a Délbácska kiadójába kérek. 245

Vegyés

MAKULATURA kapható a »Délbácska« kiadó-hivatalában, Novisád, Kr. Petra ul. 30. I. emelet.

Házivarrónó német Ri-gából, hazakhoz ajánko-zik felsőruhákhoz, gyer-mekruhákhoz és fehér-nemű varráshoz ért. Cim: Evtovics L. D. Sibirjanin Janka 39. 242

Meidinger kályhát

alig használtat, kokszt és szénfűtesre, olcsón elad

»More« ügynökség, Hotel Sloboda, Novisád. Ugyanott az összes el-adó stranduti és limáni telkekben nagy választék

Egy szoba és előszoba

butorozatlanul, külön bejárattal azonnal kiadó
Erdeklődni Schmoika hirdetőirodában Jevrejska 7

MACES

kapható
ADLER
macesgyarban
NOVISAD
Ustavska u. 36.

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMÁN SÁNDOR.

Slaveks - Furnirok

legjutányosabban beszerezhetők

SLAVEKS D. D. LUDWIG HUBERT I SIN
za šumsku industriju NOVISAD, Cara Dušana
ZAGREB-BROD n/s ul. 33. Poštanski pretnac 25

Csak
EGYSZÉN
próbálja meg
A
SOA
CRÉMET

VIZBEN MOSHATÓ

glacé és szarvasbőr kesztyűk.
FISCHER J. és FIA, NOVISAD
Kralja Petra ul. 23.

DÉLBÁCSKA

KIS SZENT TERÉZ

KÉPES NAPTÁRAK

MÉG KAPHATÓK
A DÉLBÁCSKA KIADÓHIVATALÁBAN, NOVISAD

Naptárárusoknak nagy árengedmény!

FIGYELEM!